

Eindrapportage fase 1
Circulaire
Grondstoffencorridor
Amersfoort

"Grondstoffen moeten in de keten van de bouw zo veel mogelijk behouden blijven door circulair te ontwerpen, ontwikkelen, (ver)bouwen en slopen."

(Omgevingsvisie Amersfoort 2030-2040)

“Hoe gaan we structurele ketensamenwerking rondom hergebruikt te organiseren?”

Inhoud

Doel van deze opdracht:
De huidige situatie in kaart brengen en kansen voor een structurele ketensamenwerking identificeren (Fase I – zie pagina 31 voor alle fases).

1. Beleid

- Nationaal
- Regionaal
- Lokaal

2. Gemeente intern

- Stand van zaken
- Uitdagingen
- Ambities

3. Externe netwerk

- Stakeholders
- Uitdagingen
- Ambities

4. Projecten

- Nieuwbouw opgave
- Gebiedsontwikkeling

5. Kansen & uitdagingen

- Laaghangend fruit
- Risico's

6. Vervolg

- Vervolgstappen
- Go/No-go

Inleiding

Een circulaire economie draagt bij aan het tegengaan van klimaatverandering, grondstoffen schaarste en het verlies van biodiversiteit. In de basis richt deze transitie zich op het voorkomen van de toepassing van primaire grondstoffen, omdat de extractie, verwerking en transport van deze grondstoffen een enorme negatieve impact heeft op de wereld.

Naast slimme strategieën om steeds efficiënter met onze grondstoffen om te gaan, maken we straks enkel nog gebruik van:

1. Hernieuwbaar biobased grondstoffen – natuurlijk materiaal dat opnieuw aangroeit
2. Hergebruik van materialen en grondstoffen uit de Urban Mine

Gemeente Amersfoort is al jaren bezig circulaire economie in z'n algemeenheid en specifiek ook circulair bouwen vorm te geven. Amersfoort herkent daarin dat circulair bouwen een ketenaangelegenheid is. Ketensamenwerking is een cruciaal element in deze transitie. **Dit onderzoek is door gemeente Amersfoort gestart met als doel inzicht te krijgen in de reeds bestaande metaforische bouwstenen die als basis kunnen dienen om die ketensamenwerking verder te ontwikkelen en daarmee circulair bouwen en het hergebruik van materialen en grondstoffen te stimuleren.**

Dit in de wetenschap van de enorme bouwopgave die er voor nu en in de toekomst ligt in Amersfoort. Tot 2040 moeten er 16.000 woningen worden bijgebouwd in de stad. Demografische ontwikkelingen en de noodzaak om in te spelen op klimaateffecten (overstromingen en droogte) zorgen voor de noodzaak tot flexibiliteit en adaptatiestrategieën. Aanpasbaarheid en losmaakbaarheid als principes zijn cruciaal in de transitie naar een circulaire bouw.

Fase 1 – kansenscan voor ketensamenwerking in Amersfoort

“Het doel van Fase 1 is inzicht te bieden in de kansrijkheid voor het organiseren van ketensamenwerking in de (brede) bouwsector rond het hergebruik van producten en materialen.”

In een circulaire (bouw) economie is het hergebruik van producten en materialen één van de twee kernstrategieën om aan bouwmaterialen te komen.

Voor het mogelijk maken van hergebruik van materialen en producten is afstemming in de gehele keten nodig. Van opdrachtgevers die het in hun opdracht meegeven, tot architecten die demontabel ontwerpen, slopers die demonteren in plaats van slopen en aannemers die gebruik kunnen maken van voldoende aanbod van vrijgekomen materialen en producten.

Onderzoeksmethode

Voor het tot stand komen van deze rapportage zijn er verschillende onderzoeksmethoden gebruikt in de verschillende fases van het onderzoek. Het onderzoek liep van november 2023 t/m februari 2024.

Ter voorbereiding op de workshop zijn intern 3 interviews uitgevoerd.

Bij de interne workshop was de opkomst lager dan gewenst. Derhalve is het beeld van wat intern speelt op dit thema wellicht niet geheel volledig.

De externe workshop had een goede opkomst (17 personen). Partners uit de gehele keten waren aanwezig. Hoewel in de regio veel meer bouwpartners actief zijn, was de opkomst representatief.

Impact van de bouwsector

In Nederland is de (brede) bouwsector naar schatting verantwoordelijk voor:

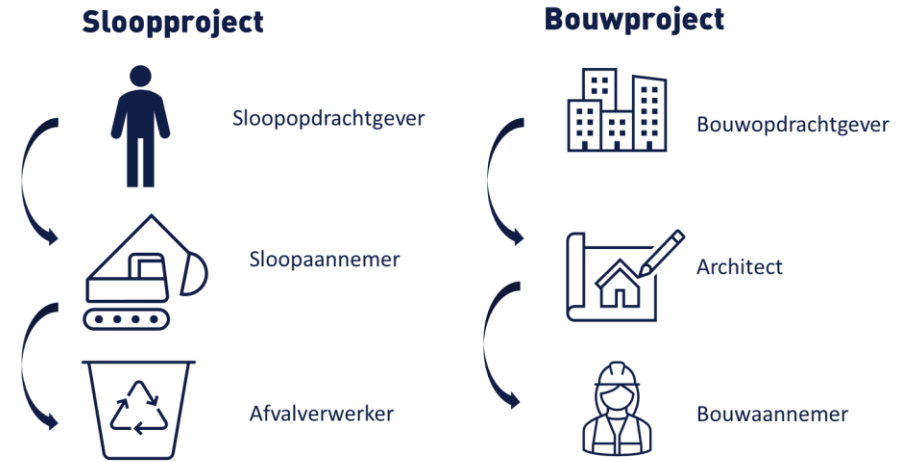
- Ongeveer **16%** van het grondstoffenverbruik;
- Ongeveer **40%** van het totale energieverbruik;
- Ongeveer **30%** van het totale waterverbruik;
- Ongeveer **24%** van de CO2-uitstoot;
- Ongeveer **33%** van al het afval in Nederland is bouw- en sloopafval.

(bron: CE Delft en EIB)

De Circulaire Grondstoffen
Corridor richt zich op het organiseren van hergebruik van grondstoffen, materialen en producten.

Het hergebruiken van materialen en producten reduceert de impact van bouwen significant!

DE UITDAGING!

- Het systematisch organiseren dat materialen uit donorprojecten in bouwprojecten opnieuw hoogwaardig circulair worden ingezet.
- Huidige initiatieven zijn vooral gericht individuele projecten of onderdelen en missen een aanpak op systeemniveau.
- Pas wanneer er grootschalige ketensamenwerking wordt opgezet kunnen business modellen voor de circulaire economie ontstaan waar alle stakeholders een voordeel uithalen.
- De uitdaging is om een structurele ketensamenwerking rondom hergebruik te organiseren.

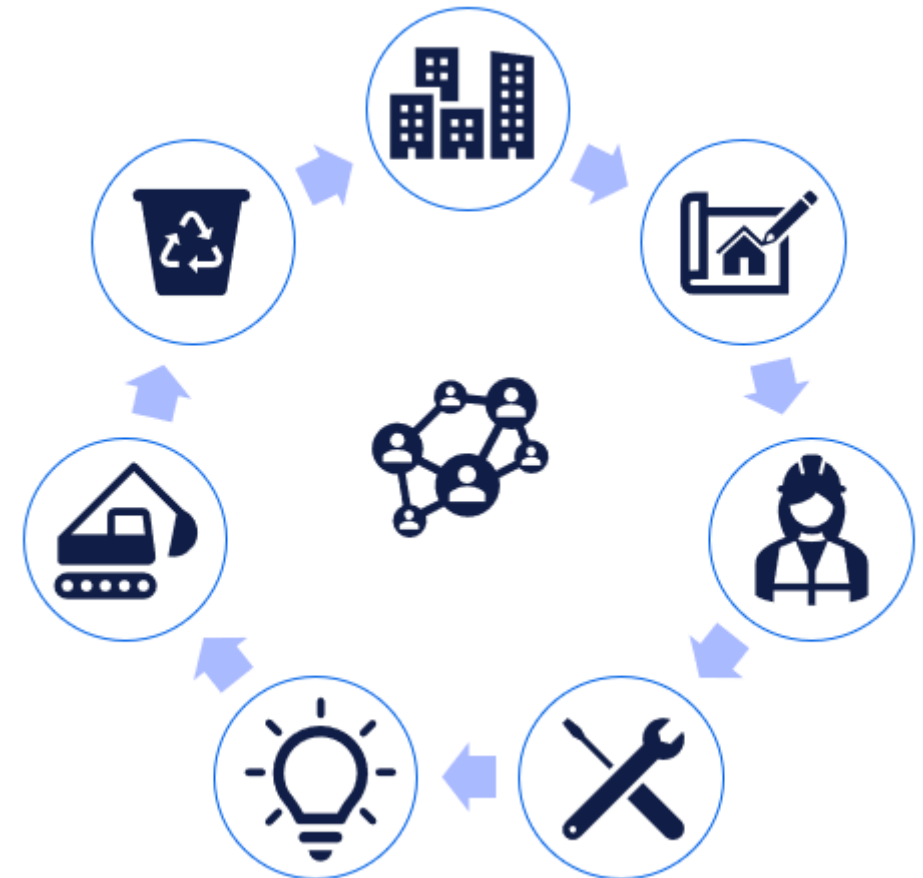
Circulaire Grondstoffen Corridor

Gemeente Amersfoort herkent dat ketensamenwerking cruciaal is in het opschalen van hergebruik van materialen en producten. Amersfoort heeft ervoor gekozen het model de Circulaire Grondstoffen Corridor hiervoor in te zetten.

GBN heeft 25 jaar ervaring in het circulair maken van grondstromen. Op basis daarvan hebben zij de aanpak Circulaire Grondstoffen Corridor (CGC) ontwikkeld. De kern van deze aanpak bestaat uit **een model van 5 basis elementen** die georganiseerd moeten worden om ketensamenwerking rond hergebruik te realiseren (zie pagina 9).

De aanpak is erop gericht om deze 5 elementen steeds beter te organiseren en het netwerk van partners te laten groeien (zie pagina 10 – **het groeimodel**).

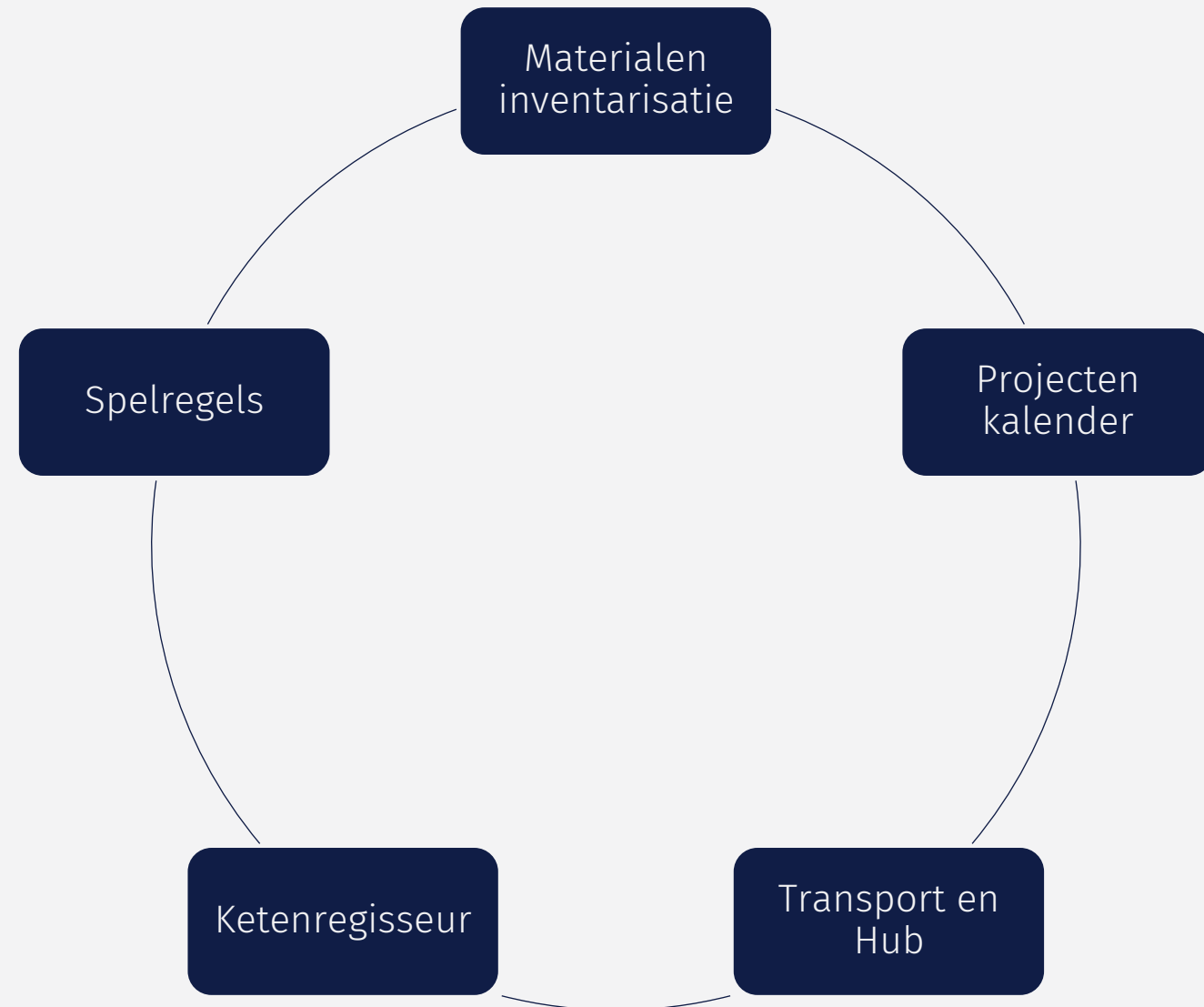
Het onderhavige rapport kan gebruikt worden als startpunt om verdere ketensamenwerking met bouwpartners in Amersfoort te ontwikkelen. Voor deze ontwikkeling is een **procesmatige aanpak** ontwikkeld (zie pagina 33 – vervolgstappen).

Model van de Circulaire Grondstoffen Corridor

Om samenwerking op systeemniveau mogelijk te maken zijn er vijf elementen nodig.

- **Materialeninventarisatie;** Inventarisatie vrijkomende en benodigde materialen binnen projecten
- **Projectenkalender;** Geografische weergave wanneer welke materialen in een corridor wanneer vrijkomen of nodig zijn.
- **Transport & hub;** Materialen moeten getransporteerd en opgeslagen worden tussen “oogst en gebruik” op regionale hubs. Hier kan ook een certificatie of bewerkingsstap bij horen.
- **Ketenregisseur;** Een persoon die samenwerking binnen CGC aanjaagt en stimuleert.
- **Spelregels;** De afspraken tussen partners over hoe de uitwisseling wordt gedaan.

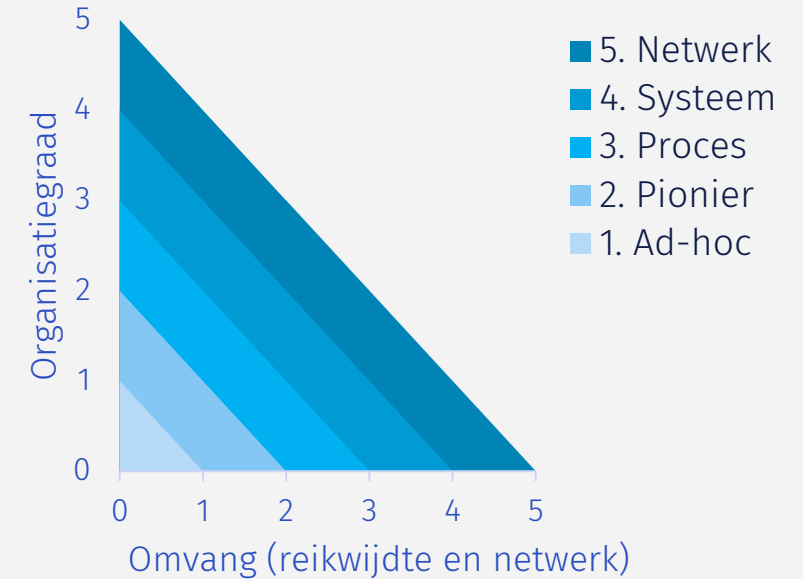
Het Groeimodel

Om deze elementen goed te organiseren en steeds eens stap verder te brengen is het groeimodel ontwikkeld.

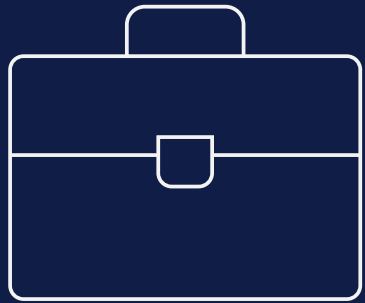
De niveaus zijn opgesteld op basis van 2 criteria:

- I. Organisatiegraad
- II. Omvang/reikwijdte van het netwerk

Voor alle **vijf elementen** zijn deze **vijf niveaus** beschreven. Op pagina 18 is een stand opname gedaan van de Gemeente Amersfoort van deze vijf elementen op basis van het groeimodel.

1. **Ad-hoc:** Samenwerken op ad hoc basis als de individuele organisaties dit goed uitkomt. Uitdagingen en problemen worden opgelost als ze zich voor doen.
2. **Pionier:** Er is een informele samenwerking op basis van een initiële visie en doelstelling. Het persoonlijk contact tussen de personen is leidend daarbij, de organisatie is beperkt.
3. **Proces:** Procesafspraken worden gemaakt en er vindt een eerste professionalisering plaats. Elke organisatie werkt met een eigen systeem, de samenwerking binnen de organisatie rond het onderwerp krijgt structuur. Tussen de organisaties is de samenwerking ad hoc.
4. **Systeem:** De procesafspraken tussen de organisaties worden geprofessionaliseerd en geüniformeerd, net als de procedures. De informatie-uitwisseling wordt gestructureerd en er vindt nauwe samenwerking plaats tussen de verschillende organisaties in de regio.
5. **Netwerk:** Partners uit de gehele waardeketen in het netwerk en de regio zijn betrokken. Samenwerken vindt plaats op strategievorming, informatie-uitwisseling en besturing van de waardeketen en de regio. De systemen, processen en procedures van de organisaties zijn zowel intern als extern op elkaar afgestemd.

1. Beleid

"Grondstoffen moeten in de keten van de bouw zo veel mogelijk behouden blijven door circulair te ontwerpen, ontwikkelen, (ver)bouwen en slopen."

(Omgevingsvisie Amersfoort 2030-2040)

Circulaire Beleidsdoelstellingen

Aan welke circulaire doelen en reeds bestaande programma's de Circulaire Grondstoffen Corridor kan bij dragen.

Nationaal

- **Rijksbrede programma circulaire economie**
  - In **2030** de helft minder primaire grondstoffen te gebruiken en in **2050** een volledig circulaire economie te hebben.
- **Nationaal Programma Circulaire Economie 2023 – 2030**
  - Hoogwaardig hergebruik materialen
- **Het Nieuwe Normaal**
  - Door de sector gedragen gezamenlijke taal over circulair bouwen
  - Vastgestelde indicatoren voor circulair bouwen over oa:
    - Milieu-impact & materiaalgebruik
    - Omgang restmateriaal (bouw & sloop)
- **Wet- en regelgeving:** MPG Milieuprestatie Gebouwen

Regionaal

- **Regionale economische agenda (REA)**
  - Regionale Circulaire Economie in 2050
  - Ontwikkeling Samenwerking in regionale ecosystemen
- **Beleidsvisie circulaire samenleving provincie Utrecht**
  - Verminderen van de milieudruk van materiaalgebruik
- **Convenant Toekomstbestendig Bouwen**
  - Level Goud: MPG-score 0.20, materiaalgebruik (55% hernieuwbaar, hergebruikt, gerecycled), minimaal 5 indicatoren meenemen uit Het Nieuw Normaal.

Lokaal

- **Omgevingsvisie Amersfoort 2030-2040**
  - Een duurzame CO2-neutrale stad
- **Leidraad Duurzame Nieuwbouw**
  - Materiaalgebruik met een lage milieulast
- **Leidraad Circulair Slopen**
- **Woningbouw binnen planetaire grenzen**
  - Hoogwaardig hergebruik als circulaire strategie
- **Concept Uitvoeringsprogramma**
  - Meer instrumenten en infrastructuur voor een circulaire samenleving

Conclusies Beleid

Grote maatschappelijke uitdagingen

- Klimaatverandering
- Grondstoffenschaarste
- Verlies biodiversiteit

Nationale, regionale en lokale beleidsfocus op circulariteit:

- Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) 2023-2030
- Convenant Toekomstbestendig Bouwen
- Uitvoeringsprogramma Amersfoort Circulair (concept)

Prognose inwoners Amersfoort in 2040: 189.000 inwoners (17% groei t.o.v. 2023)

Amersfoort groeit, daarmee gaat grote bouwopgave gepaard: 16.000 woningen tot 2040.

Bouw is één van de grootste gebruikers van (primaire en vervuilende) grondstoffen.

87% met een primaire oorsprong, 8% met een circulaire oorsprong (hergebruik), 5% met een hernieuwbare oorsprong.
(bron: EIB en Metabolic)

Theoretisch is 22% tot 60% hergebruik van materialen mogelijk (B&U en GWW)
(bron: EIB)

Herbestemming van materialen is deel van de oplossing.

2. Gemeente intern

Gemeente Intern

Uitdagingen en ambities binnen de gemeente betreft hergebruik van materialen.

Ambities

- De ambitie bij de Gemeente Amersfoort is er, maar nog te weinig sturingscriteria. Bijvoorbeeld de Omgevingsvisie van de gemeente toont deze ambitie en ook het Coalitieakkoord.
- Ambities worden ook getoond in het Convenant toekomstbestendig bouwen, level Goud is het streven. Note: dit convenant gaat enkel over woningbouw.
- Veel marktpartijen willen er mee aan de slag – zo bleek ondermeer uit de enthousiaste reacties tijdens de externe bijeenkomst (zie verderop in verslag) en de verschillende initiatieven op dit vlak zoals Cirkelstad.

Uitdagingen

- Bouwbesluit voldoet nog niet en er zijn slechts beperkte wettelijke kaders (zoals MPG).
- In de praktijk nog lastig om herbestemming te organiseren.
- Te weinig financiële ruimte.

Behoeftes

- Meer indicatoren nodig om op te sturen, met name voor bestaande bouw.
- Technische oplossing zoeken (vraag en aanbod bij elkaar brengen).

Rol van de gemeente

- Welke rol nemen we in als gemeente? (kaderstellend, toezichthouder, opdrachtgever, initiatiefnemer,...? En in welke rol heeft de gemeente de meeste invloed/ impact?)
- Bijna geen grondpositie dus meer faciliterend en verbinden van verschillende partijen.
- Circulaire ambities stellen vanuit de gemeente helpt wel voor marktpartijen.

Inzichten interne workshop

Inzichten uit de interne workshop met betrekking tot de 5 elementen van de Circulaire Grondstoffen Corridor.

Materiaalinventarisatie

- Materiaalinventarisatie wordt incidenteel wel uitgevraagd, maar niet gecontroleerd.
- Nog afhankelijk van de projectleider of er een inventarisatie voor het project wordt gedaan.
- Er is wel een leidraad circulair slopen maar de implementatie nog niet goed ingericht.

Projectenkalender

- Op verschillende plekken binnen de organisatie zijn kalenders en overzichten aanwezig maar geen totaal overzicht.
- Diverse projecten en ontwikkelaars presenteren projectinformatie op hun eigen websites.
- Gemeente is bezig met digitalisering en het verkennen van een digital twin.

Hub- en transport

- De gemeente heeft een eigen werf maar deze wordt niet systematisch gebruikt of beheerd.
- Aannemers hebben vaak interne marktplaats/materialenhubs, maar deze zijn niet compleet en werken niet samen met andere partijen.
- Nog geen lokale hubs.
- Voor transport wordt verwezen naar de bouwpartners waarbij dit in de opdracht zit. Hierop is geen coördinatie vanuit de gemeente.

Ketenregisseur

- De gemeentelijke organisatie heeft voor de eigen organisatie geen structuren (zoals een agendering in standaard overleggen, een funtionaris, digitale tool of een andere structuur) ingericht om intern af te stemmen over potentieel hergebruik van materialen en producten uit bouwprojecten.

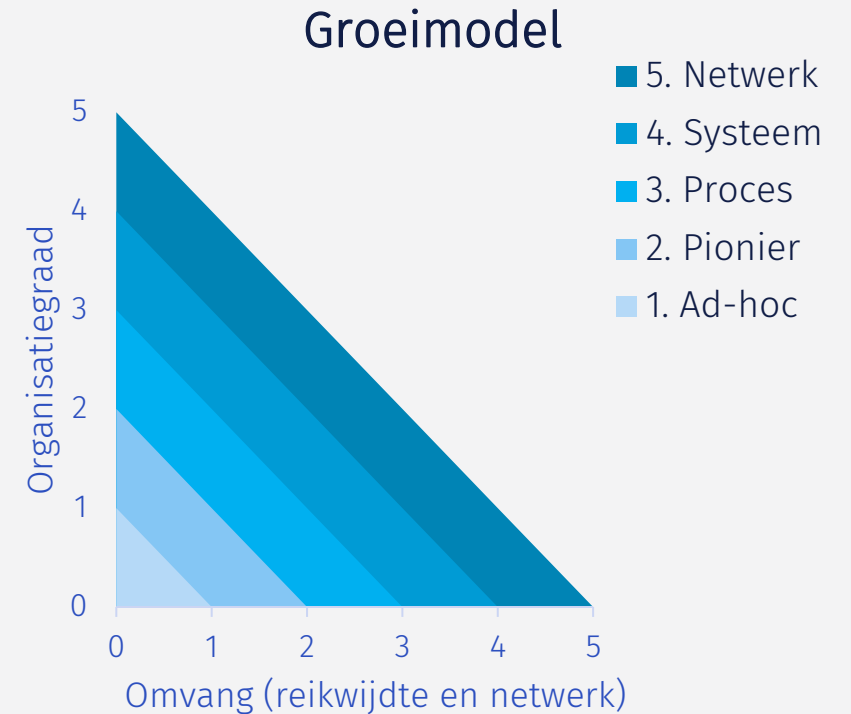
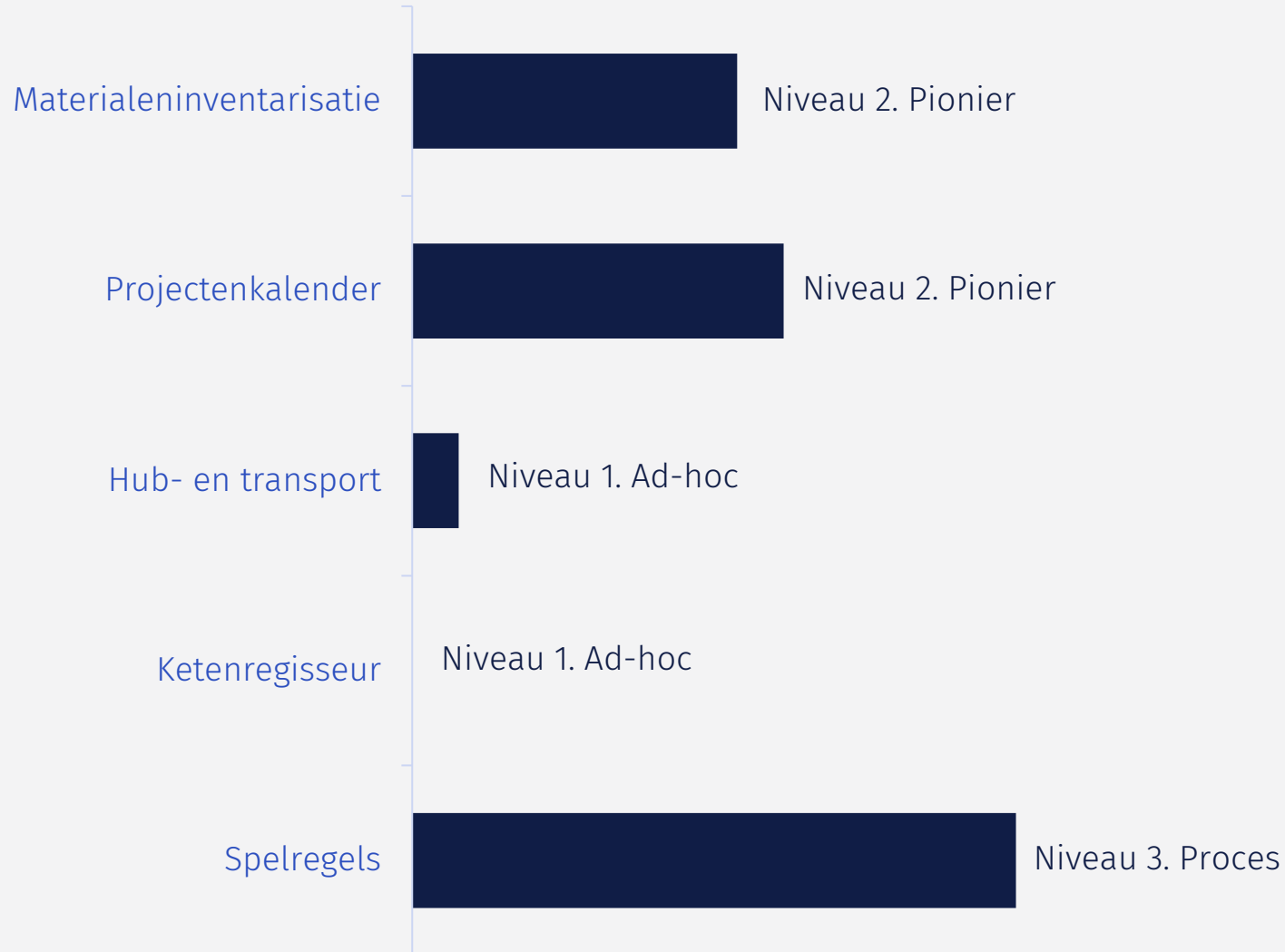
Spelregels

- De gemeente heeft wel veel vaste partners waar samenwerkingsafspraken mee zijn. Deze zijn vaak op basis van bouwteams en contracten. Deze kunnen wellicht als basis worden gebruikt in breder verband.
- Hergebruik van materialen zijn incidenteel onderdeel van de contractuele afspraken.

Daarnaast steunt de gemeente een aantal aanpalende initiatieven. Bijvoorbeeld **DigiC en DMI** die zich richten op de digitalisering van de transitie naar circulaire bouweconomie. Maar ook **Materiaalscout** als matchingtool en de Gebouwenmarktplaats als online plek om donorprojecten te vinden. De Circulaire Grondstoffen Corridor is bekend met deze initiatieven, heeft hier aansluiting mee, of is deze aan het zoeken.

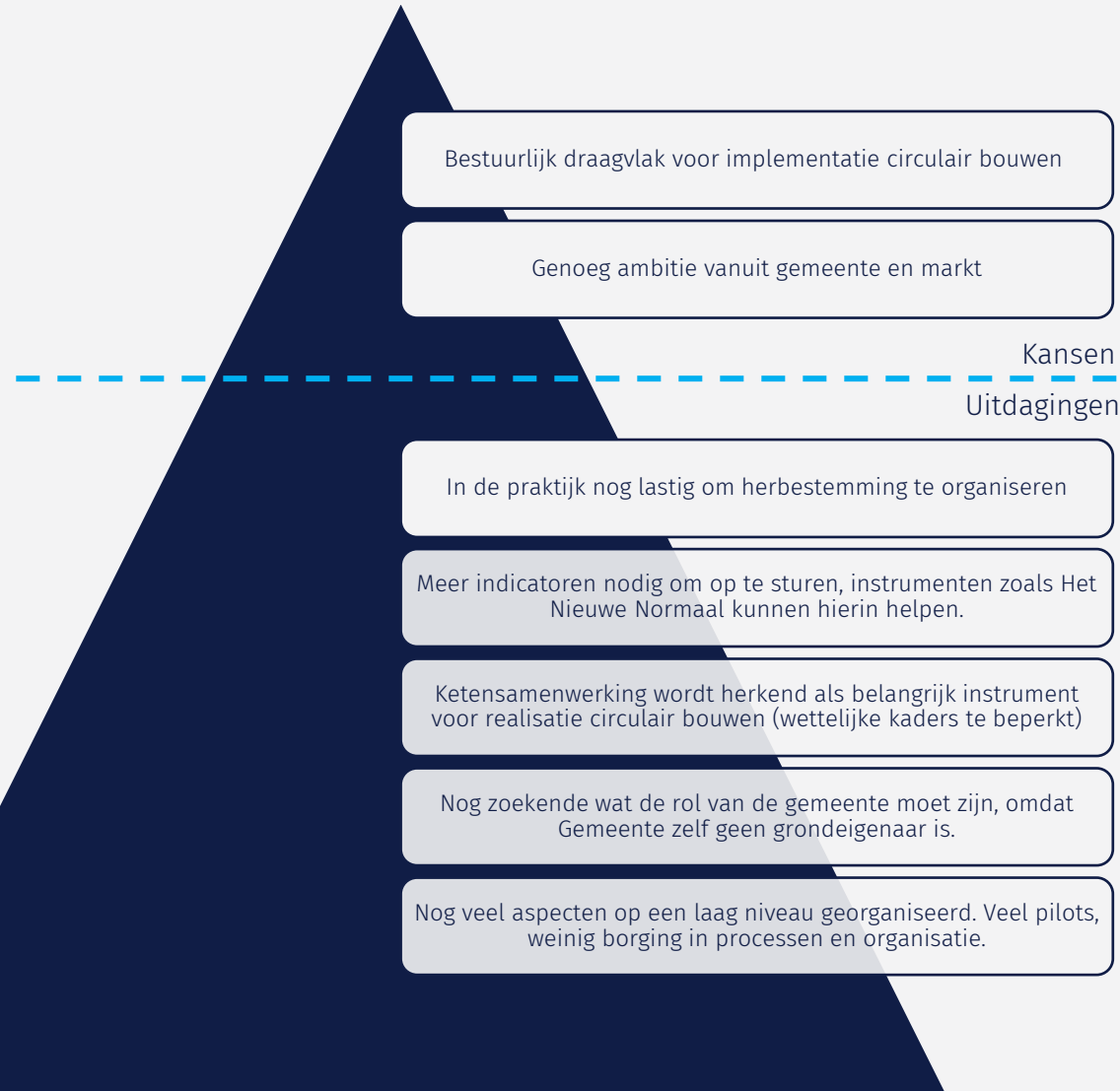
Stand opname interne workshop

De opname stand van de 5 elementen zoals het nu georganiseerd is bij de Gemeente Amersfoort, opgehaald tijdens de interne workshop.

Zie verdere toelichting van niveaus op pagina 10.

Conclusies Gemeente Intern

Kansen:

- Er liggen verschillende bouwstenen om ketensamenwerking te starten en uit te bouwen.
- Bestuurlijk is er draagvlak voor een circulaire bouweconomie.
- Amersfoort heeft voldoende (grote) projecten zoals het Gemeentehuis, de Flint, verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed en andere ontwikkelingen om de organisatie van hergebruik te starten.

Uitdagingen:

- Geen structurele overleggen met ketenpartners over de organisatie van samenwerking.
- Bouwen van vertrouwen en samenwerking kost tijd en energie. Die beiden schaars zijn in de organisatie.

3. Externe netwerk

Workshop externe netwerk

De partijen uit de hele keten die aanwezig waren bij de externe workshop.

Gemeente

Aannemer

Ontwikkelaar

Woningcorporatie

Sloper

Woningcorporatie

Aannemer

Netwerk

Ontwikkelaar

Aannemer

Groothandel

Architect

Workshop externe netwerk

Wat gebeurt er al in de regio betreft hergebruik van materialen en wat zijn de uitdagingen en ambities.

Ambities

- Hoge ambities en alle partijen zijn al bezig met circulair bouwen
- Hergebruik materialen is vooral nog op (pilot) projectbasis, ambitie om project overstijgend te werken en een stap verder te gaan
- Circulaire ambities zijn opdrachtgever afhankelijk

Uitdagingen

- Verwachting van opdrachtgever en de prijs loopt niet altijd samen met circulaire doelstellingen
- Vaak nog persoonsgebonden hoeveel ambitie er is
- De timing en matching van vraag en aanbod
- Te weinig tijd voor een project en/of niet vroeg genoeg betrokken worden
- Verwerken (kost arbeid) en prijsconcurrentie van secundaire materialen kunnen niet concurreren met lineaire materialen
- Hergebruik vaak nog niet hoogwaardig
- Certificering en garanties waarborgen
- Te weinig volume en beschikbaarheid in de “normale” verkoopkanalen
- Mind-set verandering nodig binnen de hele keten

Workshop externe netwerk

Wat zijn de behoeftes en kritische succesfactoren voor borging op de lange termijn.

Behoeftes

- Standaardisatie nodig voor een constante stroom van secundaire materialen
- CO2-tax nodig om impact te kunnen maken
- De economische waarde van hergebruikte materialen meenemen in de aanbesteding
- Een level-playing field creëren voor wat betreft betaalbaarheid
- Opdrachtgever met duidelijke ambities en targets, zowel opdrachtgever als opdrachtnemer moeten verantwoordelijk nemen om die te halen
- Meer aanbod van circulaire materialen
- Juiste aanbesteding en eerder om tafel komen met het gehele bouwteam
- Juiste netwerk op herbestemming te faciliteren
- Hubs voor materiaal opslag en bewerking

Succesfactoren

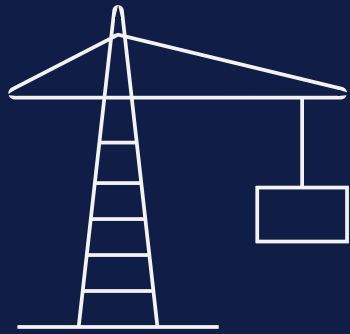
- Onderwijs betrekken, zowel primair als hogeschool
- Do's en dont's, wanneer doe je het goed? (zoals Het Nieuwe Normaal)
- Belonen als partijen het beter doen
- Circulair ontwerpen
- Goede voorbeelden
- Cultuurverandering, urgentie ontbreekt en koppeling/vertaling CO2

Conclusies Externe Netwerk

- Veel partijen uit de keten zijn al bezig en hebben hoge ambities wat betreft circulair bouwen.
- Het is echter belangrijk dat alle ketenpartners deze ambities delen en hun activiteiten daarop inrichten. Cruciaal is bijvoorbeeld de rol van de opdrachtgever. De ervaring leert dat als de opdrachtgever circulariteit onvoldoende meeneemt in de **opdrachtformulering**, dat daarmee circulariteit amper kans heeft in de rest van het project.
- Hergebruik materialen is vooral nog op (pilot) projectbasis georganiseerd. Individuele projecten zijn ermee aan de slag. Maar dat zorgt maar beperkt voor resultaat. De ambitie is er om project overstijgend te werken en hergebruik naar een volgend niveau te brengen.
- Om uitdagingen met betrekking tot het hergebruik van materialen te overwinnen is er samenwerking nodig in de regio.
- Er is enthousiasme en commitment vanuit de ketenpartijen in de workshop om aan de slag te gaan.

4. Projecten

Projecten

Huidige of toekomstige projecten en initiatieven waar hergebruik een rol speelt of kan gaan spelen.

Gebiedsontwikkeling

- Langs Eem en Spoor
- Kop van Isselt
- Bovenduist

Nieuwbouwopgave

(woningbouw opgave)
16.000 woningen
bijbouwen t/m 2040

Hub

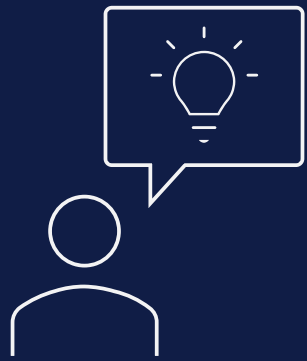
- Potentiële plek:
knooppunt Hoevelaken
veel braakliggend
terrein

Gemeente

- Stadhuis
sloop/nieuwbouw
- Verduurzaming
gemeentelijk vastgoed
- Openbare ruimte

Diverse externe partners hebben aangegeven kansen te zien bij diverse projecten, zoals “VvE’s, zonder hier details over te geven of projecten die in de regio spelen en buiten de huidige scope. Voorstel is om Fase 2 een overzicht te maken van alle projecten binnen scope en wellicht binnen de regio, ook en juist van de externe partners.

5. Kansen en uitdagingen

Kansen

Kansen en laaghangend fruit voor de Circulaire Grondstoffen Corridor.

- Bestuurlijk is er draagvlak voor een circulaire bouweconomie, zoals blijkt uit ondermeer de Omgevingsvisie en het Coalitieakkoord.
- Circulair bouwen draagt bij aan de haalbaarheid van woningbouwambities doordat het zorgt voor tijdelijke oplossingen en flexibiliteit op korte en langere tijd voor het invullen van de woningbehoefte.
- Er liggen verschillende bouwstenen om ketensamenwerking te starten en uit te bouwen, zoals blijkt uit dit rapport. De belangrijkste zijn een **enthousiast netwerk** en **voldoende bouwactiviteiten** om uitwisseling van materialen en producten te organiseren.
- Binnen de stad zijn enthousiaste ketenpartners aanwezig die **project overstijgend** aan de slag willen gaan. Uit de betrokkenheid bij de Workshop en de reacties op de daarop volgende enquête blijkt interesse om deel te nemen aan een Circulaire Grondstoffen Corridor Amersfoort.
- Tijdens en direct na de externe bijeenkomst zijn direct verbanden gelegd tussen verschillende ketenpartners. Ook zijn er projecten en kansen benoemd waar matches en samenwerking gezocht is.
- Amersfoort heeft voldoende (grote) projecten en ontwikkelingen om hergebruik te organiseren en die als pilotproject voor betere ketensamenwerking gebruikt kunnen worden.
- De Circulaire Grondstoffen Corridor Utrecht is al van start, kans om van elkaar te leren en in de toekomst zouden die corridors met elkaar verbonden kunnen worden. In Utrecht wordt bijvoorbeeld kennis opgedaan over 'het gezamenlijk definiëren van ketensamenwerking'; 'Circulaire aanbesteden'; en 'Value cases'. Deze kennis kan met Amersfoort worden gedeeld, zodat Amersfoort hier op kan voortbouwen.

Uitdagingen

Uitdagingen en risico's voor de Circulaire Grondstoffen Corridor.

- De eigen gemeentelijke organisatie is behoorlijk zwaar belast. Circulair bouwen vraagt een inspanning om te organiseren. Zo ook het investeren in een netwerk en de samenwerking. Hiervoor zal ondersteuning nodig zijn en commitment op de lange termijn.
- Binnen de gemeentelijke organisatie is maar beperkt ervaring met circulaire bouwprojecten.
- Wanneer ketensamenwerking georganiseerd wordt, bestaat deze o.a. uit afspraken over bijvoorbeeld uitvragen, kaders, inkoopvoorwaarden, werkwijzen. Het is belangrijk dat deze afspraken door iedereen in de eigen organisatie ook uitgevoerd worden.
  - Een voorbeeld kan zijn: Emissievrij transport is de norm. Alle transport voor projecten worden emissievrij georganiseerd. Dat vraagt wat van partijen die de uitvraag verzorgen. Dit moet in alle uitvragen van de (in dit voorbeeld) gemeentelijke organisatie worden doorgevoerd. Dus alle medewerkers die dit aangaat moeten hierin worden meegenomen.
- Om hergebruik te faciliteren is er een goed (van voldoende omvang en de breedte van de bouwkolom vertegenwoordigend) netwerk nodig. Dit kost tijd en energie van alle partijen.
- Het is belangrijk om de organisatie van de ketensamenwerking goed te begeleiden. De kans is anders groot dat deze snel vastloopt op initiatief of inhoud.
  - Goed te begeleiden betekent in deze zin: zorgen dat enerzijds voldoende tractie wordt gehouden door inhoudelijke activiteiten te organiseren en actief te bouwen aan het organiseren van de samenwerking; en anderzijds de balans houden met de werkdruk. Het moet **niet té veel druk** op de agenda's opleveren omdat dan partijen afhaken. Daarnaast is ook inhoudelijke kennis van de begeleiding belangrijk, omdat het vaak specifieke inhoudelijke onderwerpen betreft.

Advies

Advies voor vervolg van de Circulaire Grondstoffen Corridor.

- Uit de reactie op de externe bijeenkomst blijkt interesse en enthousiasme om met ketenpartners een samenwerking op te gaan zetten rond de herbestemming van bouwmaterialen en –producten.
- Ketenpartners geven aan ‘aan de slag’ te willen. Concrete acties moeten daarom ten grondslag liggen aan de volgende stappen om het enthousiasme te behouden.
- Partners gaven ook aan dat de betrokkenheid van de Gemeente op lange termijn randvoorwaardelijk is. In die zin dat de gemeente een gelijkwaardige en betrokken partner blijft ook in de toekomst.
- Momenteel heeft de gemeente een initiërende en aanjagende rol bij het starten van deze samenwerking. Deze rol als ‘Kickstarter’ is cruciaal en hoort ook de gemeente als maatschappelijke organisatie, toe.

Volgens het onderzoeksteam liggen er voldoende bouwstenen om nu te beginnen met ketensamenwerking. Normaliter bestaat de volgende fase uit het schrijven van een **plan van aanpak (PVA)** voor de inrichting hiervan. Wij adviseren om aanvullend hierop te starten met:

1. Het benoemen van **pilotprojecten** op basis waarvan reeds ervaringen worden opgedaan en genoteerd.
2. Het starten van een beperkt (3 tal) **workshops** op een aantal thema's met betrekking tot het vormen van de samenwerking. Dit leidt direct tot betrokkenheid van externe partners en een gedragen PVA. De onderwerpen worden afgestemd met het netwerk, maar kunnen bijvoorbeeld gaan over; Hoe ziet ketensamenwerking eruit?; Welke eisen stellen we aan materiaalinventarisaties?; Hoe is opslag (hubs) en transport geregeld?
3. Bij de uitwerking van het plan is het belangrijk de aansluiting te blijven zoeken (en vinden) met andere lopende initiatieven zoals DMI, Gebouwenmarktplaats, DigiC, Cirkelstad en anderen.

6. Vervolg

Vervolg

Wat zijn de vervolgstappen?

- Eerst volgt een Go/No-Go besluit vanuit de Gemeente Amersfoort
- Als er een positief besluit wordt genomen dan gaan we over naar Fase II (zie volgende pagina), daar valt onder;
  - Een actieplan maken
  - Pilotprojecten en partners zoeken en selecteren
  - Draagvlak bij stakeholders creëren door gedeelde visie en workshops

Doel van Fase 1 was om te onderzoeken of er voldoende bouwstenen zijn en we voldoende haakjes konden vinden om een Circulaire Grondstoffen Corridor mee te starten. Dat lijkt het geval.

Bij een positief besluit gaan we in Fase 2 het plan voor de Circulaire Grondstoffen Corridor uitwerken. De precieze inhoud van dit plan en de acties die we reeds gaan starten worden in een 'aanbod' voor de gemeente uitgewerkt. Naast de standaard onderdelen die hierboven en op de volgende slide zijn aangegeven is dit voor een deel maatwerk.

Bijvoorbeeld gaat dit maatwerk over de mate waarin we reeds de aansluiting leggen met de andere initiatieven, het draagvlak dat we creëren bij welke partijen en hoe we die al of niet met de ondertekening willen bekrachtigen. Dit aanbod werken we graag op basis van een gesprek nader met u uit.

Vervolgstappen

Fase I – CGC Kansen scan

Resultaat

- Rapportage:
  - Inzicht in kansen voor CGC
  - Netwerk
- Projecten en initiatieven in de regio

Go/ no go

Fase II – Actieplan CGC + kick-off

Resultaat

- Actieplan met daarin:
  - Timeline met impactvolle stromen
  - Stappen voor installeren basis van ketensamenwerking
- Digitale presentatie partners en projecten op platform CGC
- Draagvlak stakeholders – op basis van gedeelde visie

Fase III – Uitrol CGC: matches materiaalstromen + basisorganisatie samenwerking

Resultaat

- Matchmaking gerealiseerd van 3 impactvolle stromen
- Uitgewerkt actieplan ketensamenwerking
- Uitgeschreven processen voor aanbesteding en uitvoering nieuwbouw en sloop
- Plan + agenda voor uitbreiding en professionalisering ketensamenwerking

Fase IV – Realisatie en doorontwikkeling ketensamenwerking

Resultaat

- Gerealiseerde pilotprojecten
  - Evaluatie
  - Continue ontwikkeling ketensamenwerking
- Uitbreiding netwerk en scope corridor

Martijn in 't veld
Managing Consultant
m.intveld@gbn.nl
+31 (0) 6 212 208 12

Romy Rohmer
Adviseur Circulariteit
r.rohmer@gbn.nl
+31 (0)6 293 25 968

